



**RAAD VAN  
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 15 oktober 2007 (17.10)  
(OR. en)**

**13888/07**

**ENV 515  
DEVGEN 182  
AGRI 325**

**NOTA**

---

van: het secretariaat-generaal  
aan: de Raad

---

nr. vorig doc.: 13389/07 ENV 486 DEVGEN 170 AGRI 307  
nr. Comv.: 12052/07 ENV 422 - COM (2007) 414 def.

---

Betreft: Waterschaarste en droogten  
- Ontwerp-conclusies van de Raad

---

1. De Commissie heeft op 20 juli 2007 haar mededeling betreffende de aanpak van waterschaarste en droogten in de Europese Unie ingediend.
2. Deze aangelegenheid is op 1 september 2007 te Lissabon besproken tijdens de informele bijeenkomst van de ministers van Milieu.
3. Het Coreper heeft op 12 oktober 2007 overeenstemming bereikt over ontwerp-conclusies van de Raad.
4. De Raad (Milieu) wordt verzocht de ontwerp-conclusies in bijlage dezes aan te nemen in zijn zitting van 30 oktober 2007.

**WATERSCHAARSTE EN DROOGTEN**  
**- Ontwerp-conclusies van de Raad -**

De Raad van de Europese Unie,

1. MEMOREERT dat waterschaarste en droogten in de Europese Unie problemen zijn met gevolgen op sociaal-economisch gebied en voor het milieu; MERKT OP dat de laatste jaren de ernst alsook de frequentie van waterschaarste en droogten toeneemt, waardoor zowel lidstaten als buurlanden in verschillende mate worden getroffen; HERINNERT aan het verzoek om een Europese actie inzake waterschaarste en droogten van de Milieuraad in juni 2006 en aan de bevindingen van de informele bijeenkomst van de ministers van Milieu over dit onderwerp van september 2007 te Lissabon;
2. ERKENT dat het huidige referentiekader van waterschaarste en droogten door de klimaatverandering zal worden beïnvloed, met mogelijke gevolgen voor de hoeveelheid en de kwaliteit van het water en in het bijzonder een toename van extreme hydrologische verschijnselen zoals overstromingen en droogten; MERKT OP dat er bij de uitvoering van de kaderrichtlijn water zoveel mogelijk een verband moet worden gelegd tussen waterschaarste en droogten enerzijds en klimaatverandering anderzijds en tussen de beide desbetreffende strategieën, met inbegrip van de aspecten die reeds aan de orde komen in het Groenboek van de EG over aanpassing aan klimaatverandering in Europa;
3. IS INGENOMEN MET de op 18 juli 2007 door de Commissie goedgekeurde mededeling "De aanpak van waterschaarste en droogten in de Europese Unie" die een eerste, goed gefundeerde en uitgewerkte reeks beleidsopties biedt voor toekomstige maatregelen die sporen met de beginselen, het beleid en de doelstellingen van het waterbeheer van de EU; MERKT OP dat de mededeling een duidelijke verbintenis van de EU in haar geheel nodig maakt, teneinde de passende voorwaarden te creëren om de erin beoogde maatregelen uit te voeren en verdere kennis te ontwikkelen;

4. ERKENT dat waterschaarste en droogten, gezien de internationale gevolgen, zoals een direct verband met armoede en migratie, niet louter in hun Europese aspecten kunnen worden aangepakt; ERKENT dat het voor de Europese Unie van belang is bij de aanpak van deze problematiek met de internationale dimensie rekening te houden en de volledige uitvoering na te streven van de internationale afspraken die de Europese Unie en haar lidstaten zijn aangegaan, in het bijzonder het VN-Verdrag ter bestrijding van woestijnvorming, het VN-Raamverdrag inzake klimaatverandering en het Biodiversiteitsverdrag;
5. ERKENT dat geïntegreerd waterbeheer kan helpen de gevolgen van waterschaarste en droogten te verlichten en ROEPT de Commissie en alle lidstaten derhalve OP meer te doen ter uitvoering van het waterinitiatief van de Europese Unie, dat bij uitstek het instrument is waarmee de doelen van de Wereldtop over duurzame ontwikkeling en de millennium-doelstellingen kunnen worden bereikt;
6. ACHT de volledige uitvoering van de kaderrichtlijn water, als ruggengraat van het EU-waterbeleid, een hoofdprioriteit; BENADRUKT dat de kaderrichtlijn water een waardevol, innovatief en grootschalig raamwerk vormt voor een geïntegreerd waterbeheer in Europa, dat instrumenten biedt waarmee voor alle Europese wateren een goede milieustatus kan worden bereikt, een duurzaam watergebruik bevordert, de gevolgen van overstromingen en droogten helpt te verlichten en bij het realiseren van milieudoelstellingen een flexibele aanpak mogelijk maakt;
7. HERINNERT ERAAN dat tijdens de lopende uitvoering van de kaderrichtlijn water geweest is op bepaalde punten van zorg betreffende kwantitatieve aspecten die de verwezenlijking van de milieudoelstellingen beïnvloeden, in het bijzonder met betrekking tot de aanpak van overstromingen, waterschaarste en droogten; HERINNERT ERAAN dat de onlangs aangenomen richtlijn over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's ertoe zal bijdragen deze doelstellingen te verwezenlijken en ERKENT dat waterschaarste en droogten zowel in technisch als in politiek opzicht steeds meer gewicht krijgen;

8. IS HET ERMEE EENS dat waterschaarste en droogten rechtstreekse gevolgen hebben voor de burgers en voor diverse economische sectoren, zoals land- en bosbouw, toerisme, industrie, energie en vervoer, de natuurlijke hulpbronnen wezenlijk aantasten, de ecosystemen en habitats onder druk zetten en aldus de biodiversiteit in gevaar brengen en het milieu in zijn geheel anderszins aantasten;
- MERKT OP dat er, qua rechtstreekse gevolgen voor het vervullen van de bodemfuncties, een nauw verband bestaat tussen droogten, bodemaantasting en woestijnvorming, in het bijzonder in semi-aride gebieden, en WIJST MET NADRUK OP de verderstrekkende gevolgen van droogten in termen van een verhoogd bosbrandrisico en de daarmee verbonden aanzienlijke gevolgen voor luchtvervuiling en broeikasgasemissies;
9. BESEFT dat waterschaarste niet hetzelfde is als droogte, aangezien waterschaarste betrekking heeft op een gebrek aan evenwicht tussen de aanvoer en het verbruik van water op de lange termijn, en droogte op een aanzienlijke afname van de gemiddelde hoeveelheden water die van nature beschikbaar komen; ERKENT dat, hoewel de gevolgen van droogte door middel van passende strategieën voor observatie en beheer, onder andere in het raam van de kaderrichtlijn water, tot op zekere hoogte kunnen worden gematigd, het zich voordoen van droogte als zodanig niet kan worden beheerst;
10. HERINNERT ERAAN dat uit de beoordeling door de Commissie blijkt dat verscheidene lidstaten, die ten minste 12% van het grondgebied van de EU en 19% van haar bevolking omvatten, ook met waterschaarste te maken hebben gehad, waarbij ten minste 33 stroomgebieden werden getroffen; MERKT OP dat de zwaarst getroffen stroomgebieden in Zuid-Europa liggen, maar dat ook landen in Noord- en Oost-Europa stroomgebieden hebben aangewezen die met waterschaarste te kampen hebben;
11. HERINNERT ERAAN dat uit de uitvoerige beoordeling die de Commissie in 2007 gepresenteerd heeft, blijkt dat alle landen van de EU, zij het in verschillende mate, door droogten zijn getroffen, en dat nog onlangs, in 2003, meer dan 100 miljoen inwoners (20%) en een derde van het grondgebied van de EU ermee te maken hebben gekregen; MERKT OP dat de economische gevolgen van droogten in de gehele EU over de laatste 30 jaar in totaal geschat worden op 100 miljard euro;

12. **BENADRUKT** dat het inefficiënte beheer van watervoorraden een fundamenteel probleem is dat waterschaarste in de hand werkt en dat, hoewel het zelf geen droogten (die immers een natuurverschijnsel zijn) kan veroorzaken, indien zich een droogte voordoet, de gevolgen daarvan kan verergeren; **IS VAN OORDEEL** dat duidelijk voorrang gegeven dient te worden aan de uitvoering van een vraaggestuurde aanpak, een efficiënter watergebruik (onder meer door het terugdringen van lekverlies) en verdere educatieve maatregelen, hoewel het in sommige situaties noodzakelijk kan blijken te overwegen om de gevolgen van waterschaarste en droogten op andere manieren aan de aanbodkant aan te pakken;
13. **ONDERSTREEPT** dat, teneinde de milieudoelstellingen te realiseren, in de krachtens de kaderrichtlijn water opgestelde stroomgebiedbeheersplannen terdege rekening gehouden moet worden met het evenwicht tussen vraag en aanbod, zulks onder andere in de vorm van een seizoens- en een meerjarenanalyse, en dat de noodzaak van nieuwe maatregelen inzake wateraanvoer aan de orde dient te komen wanneer de geraamde effecten van de waterbesparingsmaatregelen onvoldoende blijken; **MERKT OP** dat bij deze maatregelen inzake wateraanvoer zowel traditionele als alternatieve keuzes gemaakt kunnen worden, waaronder bijvoorbeeld hergebruik van afvalwater en ontzilting, uitgevoerd onder duurzame voorwaarden;
14. **BENADRUKT** dat een allesomvattende aanpak van de problematiek inzake waterschaarste en droogten fundamenteel noodzakelijk is om de doelstellingen van het waterbeleid te verwezenlijken en stappen te zetten in de richting van duurzame ontwikkeling. Die aanpak dient onder meer te omvatten: daadwerkelijke uitvoering van het geïntegreerd beheer van de watervoorraden, versterking van zowel de beheersing van de vraag naar water als van de maatregelen inzake waterbesparing, de toepassing van het "de gebruiker betaalt"-beginsel in overeenstemming met de kaderrichtlijn water, de integratie van het streven naar duurzaam gebruik van water in het overige sectorale beleid (bijvoorbeeld land- en bosbouw, regionale ontwikkeling, toerisme, energieproductie), de ruimtelijke ordening en de planning met betrekking tot de binnenwateren, alsmede een evaluatie van de aquatische ecosystemen en hun functies;
15. **MERKT OP** dat de bepalingen inzake prijsstelling van water in de kaderrichtlijn water een prikkel zullen bieden om een doeltreffender gebruik van het beschikbare water te bevorderen, waarbij een eerlijke toegang voor het publiek gewaarborgd is en rekening wordt gehouden met de sociale aspecten. In dit verband kan middels bewustmakingscampagnes effectief de aandacht worden gevestigd op technieken voor waterbesparing;

16. NEEMT NOTA van het voornemen van de Commissie om te onderzoeken hoe sectoriële beleidsmaatregelen beter en meer kunnen bijdragen tot een effectief waterbeheer, door gebruik te maken van de daarbij behorende middelen om het verrichten van milieudiensten door watergebruikers op een efficiënte wijze te bevorderen, de toegangsvoorwaarden voor het Solidariteitsfonds te bestuderen en alle mogelijkheden te onderzoeken om de droogteproblematiek op te nemen in de toekomstige jaarlijkse werkprogramma's inzake het mechanisme voor civiele bescherming;
17. BENADRUKT dat bijzondere aandacht moet uitgaan naar de verdere ontwikkeling en, zo nodig, de aanpassing van het huidige landbouwbeleid, opdat dit tot een duurzaam waterbeheer kan bijdragen; NEEMT NOTA van het voornemen van de Commissie om bij de volgende check-up van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid ook de aanpak van de waterschaarste te betrekken en het verband tussen de ontwikkeling van biobrandstoffen en de beschikbaarheid van water nader te onderzoeken;
18. BEVEELT AAN de waterschaarsteproblematiek zoveel mogelijk te benaderen via de uitvoering van een passend pakket maatregelen in het kader van de stroomgebiedbeheersplannen, en daarbij de nodige aanpassingsstrategieën in verband met de klimaatverandering en een gecoördineerd beheer van de watervoorraden in internationale stroomgebieden te bepalen; ERKENT dat grensoverschrijdende overeenkomsten tussen oeverstaten onontbeerlijk zijn voor de aanpak van waterschaarste;
19. ONDERSTREEPT dat, om de gevolgen van droogte aan te pakken, overgegaan moet worden van een op crisisbeheersing gebaseerde aanpak naar maatregelen op het vlak van preventie en paraatheid; ROEPT OP tot een gezamenlijke benadering inzake risicobeoordeling en beheersplanning met betrekking tot droogte die in overeenstemming is met de kaderrichtlijn water en die de Commissie en de lidstaten in de nabije toekomst gezamenlijk dienen te ontwikkelen, aangezien droogten, met al hun specifieke regionale kenmerken, voor een aantal lidstaten een ernstig natuurlijk gevaar vormen en in diverse gebieden van de Europese Unie grensoverschrijdende gevolgen kunnen hebben; MERKT OP dat de droogtebeheersplanning ook grensoverschrijdende coördinatie, participatie van het publiek en waarschuwingssystemen moet omvatten en op het passende niveau moet worden ontwikkeld in de gebieden die getroffen zouden kunnen worden;

20. STEUNT de lopende besprekingen om te komen tot een transparantere toepassing van de uitzonderingen waarin de kaderrichtlijn water op dit punt voorziet, en in het bijzonder van de definitie van "lange droogteperioden" en de gevolgen daarvan voor het verwezenlijken van de milieudoelstellingen tijdens en na droogteperioden;
21. ACHT regelingen die strekken tot de oprichting van een orgaan voor gegevensvergaring en onderzoeksactiviteiten dat is gebaseerd op en nauw verbonden met de bestaande structuren en activiteiten van het Europese Milieuagentschap, het Europees Ruimteagentschap en de Commissie een belangrijke maatregel om de voorwaarden tot kennisuitbreiding te scheppen, om bij te dragen tot een brede uitwisseling van ervaringen op dit gebied en om de paraatheid ten aanzien van het optreden van droogten te vergroten; MERKT OP dat een en ander kan leiden tot de oprichting van een Europese waarnemingspost voor droogten;
22. VERZOEKT de Commissie in 2008 een follow-up-verslag voor te leggen, met termijnen voor de uitvoering van de in haar mededeling aangegeven maatregelen; MERKT OP dat in het kader van dit uitvoeringsproces een uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen de lidstaten en de Commissie tot stand moet komen en dat alle wetgevingsinitiatieven gebaseerd moeten zijn op een grondige effectbeoordeling; MEENT dat de noodzaak van verdere maatregelen, met name inzake droogterisicobeheer, dient te worden beoordeeld met inachtneming van deze conclusies, de bij de uitvoering van de kaderrichtlijn water opgedane ervaring en de resultaten van het onderzoek en de technische werkzaamheden inzake waterschaarste en droogten die momenteel worden verricht; VERZOEKT de Commissie op basis hiervan, en rekening houdend met de internationale dimensie, de huidige EU-strategie voor waterschaarste en droogten in 2012 te evalueren en verder te ontwikkelen.

---